

Son dönemde atılan normalleşme adımlarına rağmen özellikle hizmetler dengesindeki zayıflık cari açığındaki artışın devamına katkı sağladı...

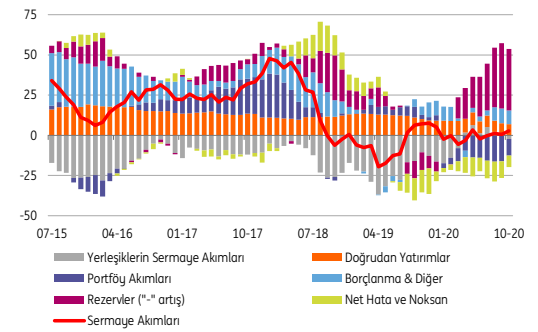
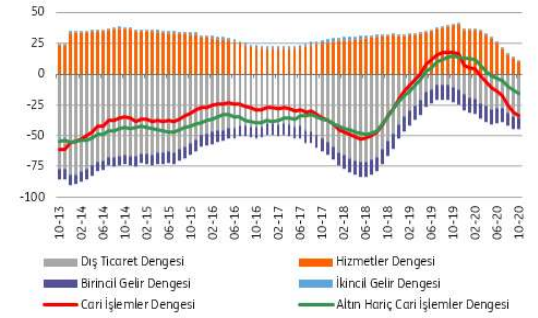
Gerçekleşme: -0.3 mlyr dolar, ING Bank: -0.1 mlyr dolar, Piyasa Tahmini: -0.1 mlyr dolar

• Beklentilerden hafif kötü gelen 0.3 mlyr dolarlık Ekim cari açık verisi geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre bozulmaya işaret etti. Yıllık rakam da artış eğilimini koruyarak Eylül'deki 30.8 mlyr dolar düzeyinden Ekim'de 33.8 mlyr dolara (GSYH'nin %4.7'sine) ulaştı. Birincil gelir dengesindeki fazla dış ticaret açığındaki sınırlı artışı dengelese de, hizmetler dengesinde özellikle turizm ve ulaştırma gelirleri kaynaklı zayıflığa bağlı olarak yıllık cari açık artışını sürdürdü. Dış ticaret tarafında ise; yerleşiklerin talebi sonucu yüksek seyrini koruyan altın ithalatına rağmen bu kalemden artış sınırlı kaldı, dolayısıyla cari dengedeki değişime etkisi fazla olmadı. Net altın ithalatı, turizm ve ulaştırma gelirleri dışarıda bırakıldığında yıllık cari dengenin yıl sonuna göre neredeyse yatay kalması salgının olumsuz etkisini ortaya koyuyor.

• Finansman tarafında; yerleşiklerin yurtdışı varlıklarından 1.2 mlyr dolarlık kısmı getirmeleri ve yerleşik olmayanların 1.7 mlyr dolarlık varlık alımları sonucu Ekim'de sermaye hesabı artıya döndü. Sınırlı cari açık ile net hata ve noksan kaynaklı 1.6 mlyr dolarlık girişin ardından resmi rezervlerde 4.2 mlyr dolarlık dikkate değer bir artış kaydedildi ve ilk on aydaki rezerv kaybı 38.5 mlyr dolara geriledi. Sermaye hesabında yerleşik olmayanların hareketlerinin detayına göre; borç yaratmayan işlemlerde ağırlıklı doğrudan yabancı yatırımlar kaynaklı 0.2 mlyr dolarlık giriş gözlemlendi. Borç yaratan işlemlerde ise Hazine'nin 2.5 mlyr dolarlık tahvil ihracına paralel 1.4 mlyr dolarlık giriş olurken, net borç ödemenin 1.6 mlyr dolara ulaşması girişleri sınırladı. Net borç ödemeleri temelde bankaların kısa ve uzun vadeli borç ödemelerinden kaynaklansa da bu durum vadesi gelen sendikasyonların ödenmesi ve yeni sendikasyonlarının alınması arasındaki zaman farklılıklarının sonucu olabilir. Öte yandan, şirketler kesimi Ekim'de net borçlanıcıydı. Dolayısıyla; uzun vadeli borç çevrim oranı Ekim'de bankalarda %63, şirketlerde %149; 12 aylık bazda ise sırasıyla %85 ve %67 oldu. Bu rakamlar borç azaltım sürecinin devam ettiğini ortaya koydu.

• Özetle, son dönemde atılan normalleşme adımlarına rağmen büyüme eğilimini sürdüren dış ticaret açığı ve sert daralan hizmetler dengesi fazlasına bağlı cari açığındaki bozulma devam etti. Ancak, yükselen faizler ve ivme kaybeden kredi büyümesine paralel önümüzdeki dönemde cari açığındaki genişlemenin sona ereceğini; önümüzdeki yıl ise turizmde toparlanma ve normalleşen altın ithalatıyla gerileyeceğini söyleyebiliriz. Zayıf seyreden sermaye girişleri ise ödemeler dengesi görünümünde zorlu bir dönemin yaşandığını ortaya koydu. Ayrıca, politika karışımında sıkılaştırma kararlarına paralel Kasım'da ilk işaretlerinin görüldüğü portföy akımlarında girişler önümüzdeki dönemde de sürebilir.

	Eki 20		Kas 19 - Eki 20	
	US\$ mlyar	Cari Dengeye Oranı	US\$ mlyar	Cari Dengeye Oranı
Cari Denge	-0.3	100%	-33.8	100%
Dış Ticaret Dengesi	-1.3	464%	-35.2	104%
Toplam Kayıtlı Sermaye Girişi	2.9	1044%	2.7	8%
Finans Hesabı	2.9	1045%	2.7	8%
Varlıklar	1.2	429%	-2.3	7%
Doğrudan Yatırımlar	-0.3	101%	-2.8	8%
Portföy Yatırımları	0.1	51%	-0.5	2%
Diğer Yatırımlar	1.3	479%	1.0	3%
Yükümlülükler	1.7	615%	5.1	15%
Borç Yaratmayan İşlemler	0.2	89%	2.7	8%
Doğrudan Yatırımlar	0.4	142%	8.1	24%
Portföy Yatırımları/Borç Senetleri	-0.1	53%	-5.5	16%
Diğer Yatırımları/Diğer Yükümlülükler	0.0	0%	0.0	0%
Borç Yaratan İşlemler	1.4	526%	2.4	7%
Portföy Yatırımları/Borç Senetleri	2.9	1063%	-4.9	14%
Ticari Krediler	0.0	5%	1.3	4%
Krediler	-1.6	585%	-14.2	42%
Mevduatlar	0.1	43%	20.1	59%
Diğer Yatırımları/Diğer Yükümlülükler	0.0	0%	0.0	0%
Rezerv Varlıklar ("-" artış işaret etmektedir)	-4.2	1532%	38.2	113%
Net Hata Noksan	1.6	588%	-7.2	21%
Diğer Sektörler Uzun Vadeli Kredi Çevrim Oranı			74%	67%
Bankalar Uzun Vadeli Kredi Çevrim Oranı			63%	85%
Kısa Vadeli Ticari Kredi Çevrim Oranı			100%	101%

ING Bank Ekonomik Arařtırmalar Grubu

Muhammet Mercan   Bař Ekonomist   + 90 212 329 0751   muhammet.mercan@ing.com.tr

AÇIKLAMA:

Bu yayın, ING Bank A.ř. Ekonomik Araştırmalar Grubu tarafından, herhangi bir kullanıcının yatırım amaçları, finansal durumu veya araçları göz önünde bulundurulmaksızın, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Yayındaki bilgiler, yorumlar ve tavsiyeler yatırım danışmanlığı kapsamında olmadığı gibi, yatırım, hukuk veya vergi konusunda tavsiye niteliğinde de değildir; herhangi bir finansal aracı satın almak veya satmak için bir teklif veya talep de değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan bilgi, yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu yayında sunulan bilgilerin yayım tarihi itibarıyla yanlış/yanıltıcı olmamasına özen gösterilmiş olmasına karşın, ING Bank A.ř. bilgilerin doğru ve tam olmasından sorumlu değildir. ING Bank A.ř. ve çalışanları bu yayının kullanımından kaynaklanan herhangi bir doğrudan, dolaylı veya bağlantılı zararın sorumluluğunu kabul etmemektedir. Aksi belirtilmediği müddetçe, görüş, öngörü veya tahminler belgenin yayımlanma tarihinde yazar(lar)ına aittir ve uyarı olmaksızın değiştirilebilir.

Bu yayının dağıtımı farklı ülkelerde kanun veya yönetmeliklerle kısıtlanmış olabilir; eline bu yayın geçen kişiler de bu tür kısıtlamalar hakkında bilgi almalı ve bunlara uymalıdır.

Bu rapor için telif hakkı koruması söz konusudur ve rapor ING Bank A.ř.'nin önceden alınmış açık onayı olmaksızın hiç kimse tarafından hiçbir gerekçeyle çoğaltılamaz, dağıtılamaz ya da yayımlanamaz. Tüm hakları saklıdır. Bu belgeyi üreten tüzel kişi (ING Bank A.ř.), Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından yetkilendirilmiştir ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK) tarafından da gözetilmektedir. ING Bank A.ř. Türkiye'de kurulmuş bir şirkettir (Ticaret Sicil No. 269682, İstanbul).